

10. maj 2024

UPA2024/35
Jens NapätôK', Naleraq

Uunga siunnersuut: **Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat**

(Aalisarnermut Piniarermullu Naalakkersuisoq)

Appassaaneerera

Inuiaqatigiinni aalisarneq piniarnerlu aningaasarsiorfitta inuussutissarsiornittalu pingaarnersaraat taamaammattorrallaanissaq atuisunullu aaqqiinissaq pingaaruteqaraluaqaaq.

Inuiaqatigiinnut kikkunnt tamanut annertoorejussuarmik inatsisissaq oqaluuserisarput sunniuteqartussaavoq, kukkussutaasut annertuumik innunut amerlasuunut sunniuteqapiluttussaapput.

Aalisarneq inuussutissarsiut ilungersunarsinnaasaraluartoq aammalu tamaviaarnarsinnaasarfiusaraluartoq aalisartut uummammioqarfigalugu nuannaralugu inuutissarsiutigisaat – inuusaaserisaat maanna inatsiliorniarlugu eqqartuiffigaarput.

Eqqartugarput kisitsisaannaanngilaq, aningaasaanaanngilaq, inuusaaseq kinaassuseqartoq pivarpit aammalu inuussutissarsiut inuuniutaasoq pineqartumi tunuaniippit ilaqutariippasuit taamaammallu inuusaaseq pingaartinneqartoq uani inatsiliorniagarput pivarpit pingaartillugu suliarisariaqarlunnartoq.

Selskabersuit angisuut inuiannut amerlasuunut naleqqussakkat nunatsinni atuuttut naleqqunnerpaanngitsullu atugaasa pitsanngorsarnissaat uani inatsisissami inituallaarujussuaqaat.

Ataatsimiititaliarsuit Naalakkersuisut atorfinittat allarpassuillu suliaqarsimasut qiviaraanni millionerpassuit atorlugit suliaq ingerlallugu pisimasoq qaavatigit isumaliuutissiissut 10 mio kr, sinnerlugu atoreerlugu qiviaqqinnguarnagit partiit anginerit isumannuartik atorlugu misileraallutillusooq qulaajaaffigisassat sunniutaasussallu nalilersunnguarnagit aningaasatigit inuiaqatigiinnullu sunniutissai soqutiginnuarnagit maannakkut saqqumiinerat susassqartunullu tusaaniaannginnerat uani suliami ersiutaasut annerit ilagaat.

Naalakkersuisunaa taamatullu Inatsisartunut ilaasortaqaatit oorisiyasi eqqartukkatta ilagivaat tassalu aalisartut akilersorpaat taakku nerisaqarlusi angerlarsimaffissi kialaarnissaanut oorisiaqartippaasi, taamaammatt aalisartorpassuarnut sunniuteqapiluttumik inatsiliorniarnersi Naleqqamiit amerlasuutigut akueriuminaatseqaarput, nunatta ingerlanerani akilersuisut ajornerusumik inissimalernissaat suliarigassiuk akueriuminaatseqaarput – sususiuna susoqartoruna sooruna taamaaliortusi?

Tusarniaanerit ingerlanneqartut qiviraanni maannakkumut killiffik aallaavigalugu akissutaasut ernumassutaasut aarleqqutaasullu imaannaanngaat apeqquterpassuillu akineqarnaveersaartut imaaginnavipput.

Sulinermut Inuussutissarsiuuteqartut Kattuffiat kisiartaasut ilagaat isumaqartut aalisartut amerlavallaartut aammalu aalisartoq aalisassasoq sulisartorlu sulissasoq, aalisartullu amerlavallaarmata sulisartut nunami amigaataammata aalisartut nunamut ilarpassui qaqsariaqartut.

Sulinermut Inuussutissarsiuuteqartut Kattuffiata oqariartuuteqarnermini puigorsimagunarpaa kikkut nunatsinni aningaasarsiortitsinersut aammalu aalisartut aningaasanik isaatitsinngippata sulisartut nunattalu ingerlanneqarnera aningaasarsiornikkut innarlerneqarujussuassasoq. Aalisartut ikilisannikkaluarlugit sineriap qanittuani aalisarfik 12 sòmilmum avasillillugu aqqisoqarsinnaagaluarpoq aalisartut ikilisinnagit amerlineranik kinguneqartussamik.

Naleqqamiit akuerinngilluinnarparput aalisartut ikilisarniarneqarnerat taamatullu akuerinngilluinnarparput namminersortut innarlerneqarnerat aammalu fabrikkim matoortussannngorlugit aqqissuussisoqarnera.

Paasisinnaanngilluinnarparput Sulinermut Inuussutissarsiuuteqartut Kattuffiata takusinnaanngimmagu suliffippassuit annaaneqalissasut sulisut soraarsiortorneqalissasut aqqissuusseqqinniarnemi.

Nunatsinni innuttaasut paatsuungapput tusagassiortut saqqummiisaaraluarput, innuttaasulli tusaaneqanngillat, eqqugaasussallu isiginngitsuusaarneqarnerat akuerinngilluinnarparput.

Kisernaassineq tusaaniannginnerlu annertuallaarujussuartoq innuttaasut, kattuffiit, namminersortut, ilisimatuut allarpassuillu isigaat nipiliutigaat upperineqaratillusoq qisuariarfigineqartanngillat, nanaak demokrati?

Akerliussutsimik takutitsisaartut tusaaneqanngitsuusaarput naleqqussaaffiginagit qaangiataaginnarparput tusaannguarnagit.

Nittartakkatigit attaveqaatitsigullu oqallinnerpassuit kikkut tamarmik peqataaffigisaanni oqallinnerit annertuut ingerlanneqaraluarput soqutigineqaratillusoq ipput. Ilaatigit sallusaarineralluni nipangersaaniarnerit ingerlanneqalertaaraluarput paasivaallu inuiaat oqariartuutaat ernumassutaat aammalu siunnerfiginiakkat sunniutipiluutigassai imaannaanngitsuusut.

1990-ikkunni kukkussutaasimasut ilinniarfiginissaat pingaaruteqarpoq ilami ilaqtariippassuit taamanikkut eqqugaanikut ullumimut eqqugaasut aqqiiffiginagit pisuutitassiorluta inissisimalersimanerput inuiaqatiginni ilungersunartuuvuq. Pisuutitassarsiorani eqqugaasimasut qanoq aqqiiffiginnaanerigit ujartuinata maanna aammaarluta kukkussutaasimasut qaavatigit kukkussutit ilinniarfiginnguarnagit inuiaqatigiinnut annertoarujussuarmik allannguiffiusussamik pilliuteqarfiungaartumillu nunatsinnut naleqqutinngitsumik inatsisiliortoqalerpoq.

Naleraq

Nunarput Qallunaat Nunaannut pituttorneyoqqillugu avammut niuernermi aqutissatuatut isigalugu ingerlanerput periarfissarsiorata ingerlaniaqqiinnalerpugut ila taama pikkorlutigisinnaanngilagut aalisartunut akit pitsaanerusussat aqutissioqqinnagit akiluttortitsineq ingerlanera aqqissuussiffiginnguarnagu inatsisilioqqilerpugut.

Aalisartunut akiluttortitsisarnerit qimassagutsigit nunarsuarmi akit aallaavigalugit aalisartut akinik aqutissiorneqassappata avammut tunisinermi akit avammut atorneqartut aallaavigalugit aalisartunut akinik appassinnerpaaffeqartitsisalernissaq aqutissiorneqanngilaq. Aalisartut kiffaanngissuseqarnerulernissaanik oqalunneq oqarluartaarnerinnaavoq inatsisitigut aalisartup akitigut illersortussangorlugu inatsit aqqissuunneqarani.

Inuiaqatigiit kalaallit pigissagaat inatsimmi oqaloriarluni aalisartut nunamut qaqitinniariarlugit tupinnaraluartumik avataaniit taamatullu utoqqalinersianut katersaanut aningaasaateqarfiit allallu nunatsinni adreseqaliinnarlutik erniakkaanik akiliisillugit aalisartut aalisagassaralui taakkuningga pisiarisinnaangorlugit aningaasaliisoqarsinnaanera aqutissiorneqarpoq nunatsinni pisinnaareersut aningaasaliisinnaasullu ilai matussuullugit, tamanna pinngitsoorani aalisartunut akitigut pitsaanngitsumik sunnuteqapiluuteqartarnissaa Naleqqamiit niuerlunnerujussuuartut taallugu tupigusuutigeqaarput aammalu torrallannerusariaqarluinnartoq isumaqarfigalutigu.

Oqaluttuarisaanerup takutippaa raajarniutit 200 sinnerlugit amerlassuseqarnikuusut maannakkut ikittuararsuanngorlutik inissisimalersimasut, kukkussataasimasut ilinniarfiginagit maannakkut aqqissuusseqqinniarnermi fabrikkitt pilliutaalerput tamannalu inuiaqatigiit annertuumik malugisussaavaat aali aalisarneq inuussutissarsiutitta pingaarnersaattut inissisimasuugaluartoq eqqarsaatiginngilluinnarlugit inuppasuit aqqiissuusseqqinnikkut maannakkut eqquginerluttussangorlugit aqqiisoqalermat Naleqqamiit uggoreqaarput,

Atuisut, namminersortut, kattuffiit ilisimatuut aallarpassuillu tusaanagit politikikkut parteerlutik sattaaserluni aqqissuussiniartoqartoq kialluunniit isiginngitsuusaarsinnaanngilaa.

Pisassat nalillit nioqqutigineqarsinnaasut pigisat eqqunneqarnerani aalisartut, sulisartut aamma namminersortut amerlasuut pilliutaalerput taamatullu tamatuma malitsigisaanik sineriammi inuerusaaneq annertoq sakkortusillugu ingerlanniarneqalernera Naleqqamiit akuerinngilluinnarparput, tupigusuutigeqaarput aammalu paasisinnaanatigu allat takusinnaallugu oqariartuutigisaat uagutaaq atuarlugulu takusinnasarpud allat sattaaserlutik partiingaaramik takorusunngimmassuk uggoreqaarput, ajoraluartumik oqassaagunaasit taamani qanormi oqarpugut.

Nunap inui aalisartullu ikiorniarlugit oqaasertalersorlugu akerlianik pilliutaasut eqqaanagit aqqissuussilerneq Naleqqamiit akueriuminaatseqaarput inuiaat allat eqqarsartaasiat aningaasatilissuillu nuna allameersut kisimik aallaavigalugit oqaluutigaluni inuiaqatigiit kalaallit pigissagaat oqaluttoqarnera tupigusuutigeqaarput ilami pilliutaasut killilersugaasullu nunatsinneersut pisinnaasut annertuumik eqqugaasussat annertungaarmata.

Naleraq

Ersareqaaq eqqarsartariaaseq kalaallit eqqarsartariaaserinngisaat kisimi atorlugu aaqqiiniartoqalersoq aammalu aningaasat kisimik qitiutillugit suliniartoqarmat ajorsartussat sattaaserluni naakkittaassuseqarluni pissusilersorfigineqarnerat Naleqqamiit tupigusuutigeqaarput.

Tupigusuutigaarput nunami maani amerlasuut taamatullu nunap inui pilliutigalugit ajornersumik inissillugit qinikkatut sulinitsinni nunaqqaterpassuatta ajornerusumik inissinnissaanik inatsisiliortoqarnera paasisinnaangilluinnnaqqissaarparput.

Kukkussutaasimasut inunnullu amerlasuunut sunniutaasimasut ilinniarfiginagit taamatullu ilikkarfiginagit maannakkut pilliuteqangaatsiarluni aalisartut, sulisartut, namminersortut, ila Inuiaat Kalaallit ajorsartussanngorlugit initsisiliornerput piffissaq kingulleq angullugu tamaviaarluta aaqqiiffiginiarsimagaluarparput ajoraluartumillu kalaallit qitiunatik nunap inui qitiunatik ataatsimut katersuuffeqartoqarpoq avatangiiserisat oqariartuuterpassuit tusaanngilluinnnaqqissaarlugit.

Ajugaasussat ikeqaat killeqaqaat, kikkut immikkut sullinneqartut ersareqaaq tamannalu maluginiarneqanngitsuusaarneqarsinnaanngilaq, tassalu aningaasaq kisimi qitiutillugu eqqarsartut uani ajugaatinneqarput ajornerpaarluni taamatut ajugaatinneqartut tassaanerullutik nunatta avataaneersut, maanittut ineriartortitsisut aningaasaleeqataasinnaasut nunaqartullu periarfissinnagit akerlianik pilliutigalugit.

Aalisarnermut inatsisissaq nunap inuinit amerlanerpaanut iluaqutaasumik pioreersullu ingerlareersut suleqatigalugit aaqqissuunneqarlunilu inerisarneqartussaamera tamaviaarutigisimagaluarparput tusaaneqanngilaq kattuffiit suliniuteqartut allallu aarlerinerat ilungersuuteqarnerat soqutiginnngilluinnarlugu sattaaserluni siunnerfeqarneq politikikkut soqutigittaalluinnartumik pissuserineqartoq ilungersunarpoq aammalu inuiaqatigiinni ingerlaaseqarnitsinni allanngortittariaqarluninartut tamanna ilagaat ilumummi kattuffeqarnerit isumaqatigiinniartarnerillu suasaqartut aallaavigalugit politikikkut suleqatigalugit aaqqissugassaapput taamaanngippat kisermaassilluni aammalu tusarniaasuusaaginnarluni ingerlajartuinnarneq nalinginnaagaluttuinnartussaavoq, tamannalu demokratiimik ingerlataqarniarnitsinni innarliinerusooq Naleqqamiit isumaqarpugut. Demokrati annikillisaqassaannngilaq eriaqissaavoq taamaammallu kikkut tamarmik peqataatinniarlugit demokrati nukittorsagassaavoq.

Kukkussutaasimasut Naleqqamiit ilikkarfigalugit aaqqiinissarput ingerlaqqinnissarpullu pingaartissimavarput ilami aamma nalunngilarput PNNP kisimi periarfissatut isiginagu arlalinnik allanik periarfissaqaraluararmat, taamatullu aamma aalisartut nutaat aalisarnermut pulaniarnerminni akiliisussaatinngit pisassinneqarniarneranni pioreersullu suleqataarusunnerat tusaaneqanngilluinnerat maluginiarlugulu Naleqqamiit tupigusuutigeqaarput allamiut pitsaanerusumik periarfisseriarlugit maani ingerlareersut ajornerusumik inissinniarneqalermata.

Killiffippu imaannaanngitsuuvoq Kattuffiit atuisut susasaqartut tusaaneqaratik inissisimapput ilai tupinnanngitsumik ernumaneq pigaat aammalu ernumateqarnertik inuiaqatigiinnullu sunniuteqartumik nalimmassaqqittariaqarnertik oqariartuutigisaaraat Naleqqamiit tusaavagut.

Naleraq

Naleqqamiit tunngavilimmik tupiginerpaavarput piffissaq kingullerpaaq atorlugu, kukkussut annertoq tassaasoq Inatsit tamanut naligiimmik atuuttussaanginnera naaperiarneqarusuleriasaarmat.

Allannguummullu kingunissaat annertoorejussuusassaasut sulisut soraarnissaat fabrikkit matusariaqalernissaasa sunniutissai paasiniarnissaat soqutigineqarani taamatut aaliangiussaqaannarneq Naleqqamiit tupigusuutigiinnarnagu paasiuminaartittorujussuuarput.

Kalaallit Nunatsinni inuussutissarsiutitta pingaarnersaat aalisarneq sattaaserluni allanngorniarlugu aaliangersaaffginiarneqarnera Naleqqamiit akuersaarsinnaanngiilluinnartutut isigaarput aammalu akisussaassuseqanngiilluinnartut isigiinnaratigu tusaanarani Kattuffiit nunap inui qulaatiinnarlugit aaliangersaniarneq innarleerujussuarluni allanngortitseriffiusassa qulaajaaqqaarani sattaaserluni sulineq akuerinngiilluinnarparput.

Nammisortutut ingerlasut annertoorejussuarmik ilanngartuifigineqaannanngillat, kisianni aamma inerisaqataaniarnerat aningaasalersueqataasinnaanerallu annertuumik innarlerniarneqarpoq. Pisortat ingerlataanni aningaasatigut kingunerluutaasussat qulaajaffigeqqaarnagit aningaasaliissussanillu qulakkeerinnigani maannakkut siunnerfeqartoqarnera assorujussuaq inuiaqatigiinnut sunniupiluutigisassai aarleqqutigaaqut taamatullu fabrikkit matoorarniarneqarlutik inissiffiusut pisortat ingerlartsiviini sorliussanersut oqaatiginaveersarneqarlutik innuttaasut sinerissami toqqissimajunnaarneranik pisortat pilersititsipput.

Pilersaarusiornerlunneq sattaaserluni taamungaannaq aaliangersaanerit fabrikkit matooragassat suut sorliillu matoorarneqassanersut oqaatigisinnaanagit kingupilussai oqaluttuarisinnanagit maanna aaliangersaaniarnerat inuiaqatigiinnut mittatiginninnertut toqqissimajunnaarnermik pilertitsisuusut oqaatigisariaarput, Naalakkersuisunaa taamatut sattaaserlusi inuiaqatigiit qanoq atugaqarlerumaassanersut kalerrinnguarnagit sulisinnaanngilasi neriutigiinnarlugu ajorumaassanngittoq.

Inatsisartut Inatsisissamik aaliangiisinnaanngilagut kingunissai nalullugit taamatullu neriuteqaannarluta ajornaviannngitsoq neriutugalugu aaqqiiniaannarsinnaanngilagut. Inuiaqatigiinnut aningaasatigut allatigigullu sunniutissai takusinnaallugit aaqqiisoqartariaqarpoq nunatta aningaasarsiornera sumiiffinni aningaasarsiornerit ajalusoortinneqarlunnassinnaanerit mianerisassaapput sattaaserluni inoqarfiit isorliunerusuniittut nunaqarfiillu uummatai ajalasoorsinnaaneranik kinguneqartussaasumik ila inatsisiliorsinnaanngilagut, nunap inuinit pitsangorsaataasussamik inatsisiliortusssaavugut ajorseriaataasumik inatsisiliortoqarsinnaanngilaq.

Mittarfissuarnut aaliangersaanermit kukkussutaasimasut aammarluni uanissaaq kukkussutigeqqillugit uteqqittariaqanngillat maannakkummi tusaalereerpagut Kangerlussuarmiit nuugartussat sunniutissai aallaqqaammullu taakkartukkagut allaat maanna kingusinaarluni takuneqalerlutik allaat taasiiffigeqqullutik kommunit ilaasa suaartaatigilerpaat sunniutigisai qangaaniilli aarleqqutigisagut taakkartoreernikuusagut tusaanngitsuusaarneqarsimagaluartut piviusortai takkussuutilermata aningaasartuutaalerulersussarpasuit kommunimut aatsaat ilanngui takullugit noqqaasoqarnialeraluarpoq.

Naleraq

Aalisarnermut inatsisissap avannaata kommunianut sunnitipiluutigisassai taakkartugai maanna ajuusaarnaraluartumik tusaaneqaratik qulaatiinnarlugit sulisoqarnera aallerinartuuvoq aammalu avannaata kommuniata erummatai kattuffiit ilisimatoorpassuit allallu uppersarsartaarpaat taamatut aarleqquteqassalluni pissusissaqartoq ajoraluurtumillu tusaaneqaratik amerlanerussuteqarneq atorlugu inatsit akueriniarneqarpoq. Aaliangeeqataasussat arlaqartut aamma avannaaninngaaneeraluarput taakkuli tupinnaraluartumik ajoralutumillu inoqatitik nunaqqatitik pilliutigalugit kattuffiit kommunit namminersortut avannaamioqatgillu tusaanngilluinnarlugit aaliangerniartoqalenera aaliangiisoqataalenera assorujussuaq eqqarsarnarpoq ilami ajornerusumik inissiilluni aaliangeeqataalernerq eqqarsaatigilluartaqartoq sakkortuumik kaammattuutigeqqissuarput Naleqqamiit.

Iilami aaliangersaasinnaangilugit suliffiit annaajortornissaanut aalisartut nunamut qaqiortornissaanut taamatullu fabrikkat matoornissaanut, tamanna tapersorsorneqassappat allamiut aningaasaliisussat qitiutillugit ineriartoqqinniarnermut tapersiilernissaq assorujussuaq ernumanartorpassuaqarmat nerioqaagut ilaasortaqaatitta ilarpassui sapiissuseqarlutik nikussaarumaarput partiip tunuaniinnginnarunnaarlutik nerioqaagut sassarsinnaajumaartut.

Aalisarnermut Inatsisissamut siunnersuut tusarniaassutaanerata nalaani tusarniaassutigereerneranilu Naalakkersuisut nunatsinnit angalaqattaarput, tunuliaqutingnooq tapersiinerat politikkiminnut qulakkeereerlugu tusarniaaqqippunngooq. Tusarniaanermi akissuterpassuit aammalu naleqqussaareerluni naleqqussakkat annikitsuinnannguit aallaavigalugit saqqummiisaartut Kattuffiit susassaqtullu assigiinngitsut takutippaat kingunipiluutigisassai amerlaqisut arlaqartut innuttaasut Kattuffiillu tusaaniarneqarsimagatik tamangajammik misisigisimasorpassuusut ataasiakkaannguit ilaannakusoortumk isuamaqataasut eqqaassangikkaanni.

Siullermeerneraniik massakkumut, susassaqtut aammalu kattuffiit siunersiorneqarsimapput. Qaammat ataasingajassuaq politikkerfiginagu, isumaqatiginniartoqarnani, aatsaat piffissaq kingulleq atorlugu Naalakkersuisooqatigiit iluminni isumaqatiginniarpur naaperiartuusaarlutalu. Inerneratalu takutippaa suli susassaqtut kattuffiillu tusaaneqarsimanatik, puttup iluani aqutissamik nanisaqaratik taamungaannaq ingerlanertik ingerlatseqqiinnarmassuk assorujussuaq ajusaarutigeqaarput.

Innuttaasut neriuutigisimavaat politikerit nunatsinni amerlanerpaanut pitsaanerpaamik ujartuinissaat, maannakkullu matoqqasumik aammalu paasissutissiiffiunngitsumik ingerlasoqarnera takorloorneqarsimagunangilaq ammanerusumik aqutsiumariarluni akerlianik pissusilersorneq assut quarsaarnarpoq, illuatungiliuttullu suaartaannarneraariarluta killiffigilugulu kalaallit ajorsartussanngortinneqarnerat.

Ajoraluurtumilli isummanik allanik tusarnaarumanatik partiit anginersat marluk ullumikkut nammineq pissaaneqarnissartik qinerpaat. Qularutigineqarunanngilarmi piviusut paasilerunikkit, nammineq ajortuliatik aqqinniarlugit qineqqusaaqqikkumaarmataasit ajorluinnartumik aqqiiniikut.

Nunap inuinit pilliuteqarneq akuerinngilarput aalisartorpassuarnut pilliuteqarneq akuerinngilarput aammalu namminersortut pisortallu assigiinngititsiuffiusumik inatsisiliorlugit iliuseqarnerat

akuerinngilarput, taamaamat naligiinngitsumik inissiinarneq akuerisimanngilarput taamaammallu assigiimmik inatsit atuunnissaa sakkortuumik kaammattuutigisimavarput.

Aalisartut, aalisartut ilaqtai sulisartut namminersortut fabrikkimi ingerlatsisut illersorpagut illersorlugit oqaaseqarpugut aammalu illuatungilersukkagut atorfinittanik tunuliaqutaqaraluarlutik akiornaveersaaratigut tupigusuutigaarput soorluuna eqqortumik oqalunnerput qunusutut pissusilersorfigaat oqartuartaarniaannarnersuat eqqaasannikkaanni.

Naalackersuisuutitaqartut amerlanerussuteqarneq atorluarlugu atonerlullugulusooq tusarnaaratik qinikkatut siuuttuusussatut pissusilersorasi maannakut tusarnaarasi partii kisimi qitiutillugu ilasi parti tunuanut inissillugit naalagarsuartut pissusilersorlusi nunatsinni inuussutissarsiuutip pingaarnersaata inatsisitassaa nunap inuinit pitsangorsaataasussaagaluartoq aalisartut kaattuffianniit tapersersorneqanngitsumik atuisorpassuarnik tapersersorneqanngitsumik ilisimatuunik tapersersorneqanngitsumik inuppassuarnik paasiuminaatinneqarlunilu tapersersorneqanngitsoq naalagaaniaqalusi maanna akuersissutigilerparsi, Naalackersuisuutitaqartut partiit aammalu nunatsinni aalisarneq eqquinerluffigissannikkussiuk eqqarsarluarlusi sooq taama taperserneqanngitsiginersooq paasitsiarsiuk kiffaanngissuseq atorlugu taasigisi ila qamuuna ilmuussusersi aammalu tapersiinningsorpassuit peqatigalugit Naleqqamiit akerliullusi taaseqatigitigut inatsiseqarniaannarluta inatsiliorsinnaanngilagut aalisartorpassuarnut eqquinerluttussamik inatsiliortussaavugut aqutissiuisumik pitsangorsaataasussamillu.